

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 13 юли 2023 г.
(OR. en)

2023/0144 (COD)

PE-CONS 32/23

POLCOM 105
COEST 349
CODEC 1038

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за продукти от Република Молдова съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

**относно временни мерки за либерализиране на търговията,
допълващи търговските отстъпки, приложими за продукти от Република Молдова
съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз
и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна,
и Република Молдова, от друга страна**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 11 юли 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от ...

като имат предвид, че:

- (1) Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна¹ (наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“) представлява основата, върху която се градят отношенията между Европейския съюз и Република Молдова. В съответствие с Решение 2014/492/ЕС на Съвета² дял V от Споразумението за асоцииране, който се отнася до търговията и свързаните с търговията въпроси, започна да се прилага временно от 1 септември 2014 г. и влезе в сила на 1 юли 2016 г. след ратифицирането му от всички държави членки.
- (2) Споразумението за асоцииране изразява желанието на страните по него (наричани по-нататък „страните“) да укрепят и разширят отношенията си по един амбициозен и новаторски начин, а също и да улеснят и постигнат постепенна икономическа интеграция в съответствие с правата и задълженията, произтичащи от членството на страните в Световната търговска организация.

¹ ОВ L 260, 30.8.2014 г., стр. 4.

² Решение 2014/492/ЕС на Съвета от 16 юни 2014 г. за подписването, от името на Европейския съюз, и временното прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна (ОВ L 260, 30.8.2014 г., стр. 1).

- (3) В член 143 от Споразумението за асоцииране се предвижда постепенното установяване на зона за свободна търговия между страните в съответствие с член XXIV от Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. („ГАТТ от 1994 г.“). За тази цел в член 147 от Споразумението за асоцииране се предвижда постепенното премахване на митата в съответствие с включените в приложение XV към Споразумението за асоцииране графици и се предвижда възможността за ускоряване и разширяване на обхвата на това премахване.
- (4) Агресивната война на Русия срещу Украйна, която продължава от 24 февруари 2022 г., оказва тежко отрицателно въздействие върху възможността на Република Молдова да търгува с останалата част от света, по-специално поради това, че при износа на Република Молдова се разчита на транзитно преминаване през украинската територия и на използването на украинската инфраструктура, които понастоящем са до голяма степен недостъпни. При тези критични обстоятелства и за да се смекчат отрицателните последици за икономиката на Република Молдова от агресивната война на Русия срещу Украйна, е необходимо да се ускори развитието на по-тесни икономически отношения между Съюза и Република Молдова и да се предостави бърза подкрепа за икономиката на Република Молдова. Поради това е необходимо и целесъобразно да продължи стимулирането на търговските потоци и предоставянето на отстъпки под формата на мерки за либерализиране на търговията за всички продукти в съответствие с ускореното премахване на митата върху търговията между Съюза и Република Молдова.

- (5) В съответствие с член 21, параграф 3 от Договора за Европейския съюз Съюзът трябва да осигурява съгласуваност между различните области на външната си дейност. Съгласно член 207, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз общата търговска политика трябва да се провежда в контекста на принципите и целите на външната дейност на Съюза.
- (6) Срокът на действие на Регламент (ЕС) 2022/1279 на Европейския парламент и на Съвета¹ изтича на 24 юли 2023 г.
- (7) Мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент, следва да бъдат под формата на: i) спиране на прилагането на системата на входните цени по отношение на плодовете и зеленчуците; и ii) спиране на прилагането на всички тарифни квоти и вносни мита. Чрез тези мерки Съюзът ще задълбочи икономическата интеграция между Република Молдова и Съюза и временно ще предостави подходяща икономическа подкрепа за Република Молдова и засегнатите от агресивната война на Русия срещу Украйна стопански субекти.

¹ Регламент (ЕС) 2022/1279 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2022 г. относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за продуктите от Република Молдова съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна (ОВ L 195, 22.7.2022 г., стр. 6).

- (8) С цел предотвратяване на измамите правото на прилагане на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент, следва да бъде обусловено от спазването от страна на Република Молдова на всички съответни условия, с които е обвързано получаването на ползи съгласно Споразумението за асоцииране, включително правилата за произход на съответните продукти и свързаните с тях процедури, и от участието на Република Молдова в тясното административно сътрудничество със Съюза, предвидено в Споразумението за асоцииране.
- (9) Република Молдова следва да се въздържа от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект върху вноса с произход от Съюза, както и от повишаване на съществуващите нива на мита или такси или от въвеждане на други ограничения, освен ако това е ясно обосновано в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна. При неспазване от страна на Република Молдова на което и да е от тези условия, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да спре изцяло или частично прилагането на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент.

- (10) В член 2 от Споразумението за асоцииране се предвижда, наред с другото, че зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, както и предотвратяването на разпространението на оръжията за масово унищожение, свързаните с тях материали и средствата за доставянето им, представляват съществени елементи от Споразумението за асоцииране. Съгласно същия член страните се ангажират по-специално със следните общи принципи: зачитането на принципите на върховенството на закона и на доброто управление, борбата с корупцията, престъпните дейности, независимо дали организирани или други, включително тези с транснационален характер, и тероризма, както и зачитането на принципите на устойчивото развитие и ефективното многостранно сътрудничество. Целесъобразно е да се предвиди възможността за спиране на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент, ако Република Молдова не зачита тези съществени елементи или тези общи принципи.
- (11) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за временно спиране на мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент, когато производителите от Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти са или могат да бъдат неблагоприятно засегнати от вноса по настоящия регламент. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (12) Необходимо е да се предвиди възможност — при условие че Комисията извърши в срок от три месеца оценка въз основа на редовното наблюдение на въздействието на настоящия регламент и извърши тази оценка по надлежно обосновано искане от държава членка или по собствена инициатива — за повторно въвеждане на митата, приложими съгласно Споразумението за асоцииране, върху вноса на продуктите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти.
- (13) В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, която е неразделна част от Споразумението за асоцииране, следва да се включи подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент.
- (14) Предвид икономическото положение в Република Молдова и предвид факта, че срокът на действие на Регламент (ЕС) 2022/1279 изтича на 24 юли 2023 г., настоящият регламент следва спешно да влезе в сила на 25 юли 2023 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Мерки за либерализиране на търговията

Въвеждат се следните мерки за либерализиране:

- а) прилагането на всички тарифни квоти, установени съгласно приложение XV-А към споразумението за асоцииране, се спира, а продуктите, обхванати от тези квоти, се допускат за внос от Република Молдова в Съюза без никакви мита;
- б) прилагането на системата на входните цени се спира за продуктите, за които тя се прилага съгласно посоченото в приложение XV-Б към споразумението за асоцииране; за вноса на тези продукти не се прилагат мита.

Член 2

Условия за правото на прилагане на мерките за либерализиране на търговията

Мерките за либерализиране на търговията, предвидени в член 1, се прилагат при следните условия:

- а) спазване от страна на Република Молдова на правилата за произход на продуктите и свързаните с тях процедури, както е предвидено в Споразумението за асоцииране;

- б) въздържане от страна на Република Молдова от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект върху вноса с произход от Съюза, от повишаване на съществуващите нива на мита или такси или от въвеждане на други ограничения, включително дискриминационни вътрешни административни мерки, освен ако това е ясно обосновано в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна; и
- в) зачитане от страна на Република Молдова на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, както и борба с разпространението на оръжия за масово унищожение, свързаните с тях материали и средствата за доставянето им, зачитане на принципите на върховенството на закона и на доброто управление, борбата с корупцията, престъпните дейности, независимо дали организирани или други, включително тези с транснационален характер, и тероризма, както и зачитане на принципите на устойчивото развитие и ефективното многостранно сътрудничество, предвидени в членове 2, 9 и 16 от Споразумението за асоцииране.

Член 3

Временно спиране на мерките

1. Ако Комисията установи, че са налице достатъчно доказателства за неспазване от страна на Република Молдова на условията, определени в член 2, тя може посредством акт за изпълнение да спре изцяло или частично прилагането на мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 5, параграф 3.
2. Ако държава членка поиска от Комисията да спре прилагането на които и да е от мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент, поради неспазване от страна на Република Молдова на условията, посочени в член 2, буква б), в срок от четири месеца от искането Комисията представя мотивирано становище относно основателността на твърдението за неспазване на държавата членка. Ако заключението на Комисията е, че твърдението е основателно, тя започва процедурата, посочена в параграф 1 от настоящия член.

Член 4

Ускорена защитна мярка

1. Когато продукт с произход от Република Молдова се внася при условия, които оказват неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти, Комисията може по всяко време да въведе отново приложимите съгласно Споразумението за асоцииране мита върху вноса на този продукт, като приеме акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5, параграф 3.

Митата, приложими съгласно Споразумението за асоцииране, могат да бъдат въведени повторно за срока, който е необходим, за да се противодейства на неблагоприятните последици за пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти.

2. Комисията наблюдава редовно въздействието на настоящия регламент, като взема предвид информацията за износа, вноса, цените на пазара на Съюза и производството на Съюза на продуктите, които са предмет на мерките за либерализиране на търговията съгласно член 1, буква а).

Комисията информира държавите членки за резултатите от редовното наблюдение на всеки два месеца, считано от деня на влизането в сила на настоящия регламент.

3. С оглед на повторно въвеждане на митата Комисията извършва оценка на състоянието на пазара на Съюза на сходните или пряко конкурентните продукти. Тази оценка започва:

- а) след надлежно обосновано искане от държава членка, включващо достатъчно *prima facie* доказателства, за които основателно може да се очаква, че са на разположение на тази държава членка съгласно параграф 4, за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза по смисъла на параграф 1; или
- б) по собствена инициатива, след като за Комисията стане видно, че има достатъчно *prima facie* доказателства за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза по смисъла на параграф 1.

Оценката, посочена в първа алинея, се извършва в рамките на три месеца от започването ѝ.

4. При извършаването на оценката съгласно параграф 3, Комисията взема предвид всички значими пазарни тенденции, включително въздействието на съответния внос върху състоянието на пазара на Съюза на сходните или пряко конкурентните продукти. Тази оценка включва фактори като:

- а) темповете и обема на увеличаване на вноса от Република Молдова на съответния продукт в абсолютно и относително изражение; и

- б) въздействието на съответния внос върху производството и цените на Съюза, като същевременно се вземат предвид тенденциите при вноса от други източници.

Този списък не е изчерпателен и могат да бъдат взети предвид и други значими фактори.

5. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 3, Комисията прецени, че пазарът на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти е бил неблагоприятно засегнат, и възнамерява да въведе отново митата, тя публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, с което обявява повторното въвеждане на приложимите съгласно Споразумението за асоцииране мита за внос на такъв продукт. В известието се съдържа обобщение на основните резултати от оценката и се посочва срокът, в който заинтересованите страни могат да представят становищата си в писмен вид. Този срок не може да надвишава 10 дни от датата на публикуване на известието.
6. Когато при изключителни обстоятелства се налагат незабавни действия, Комисията може, без да следва процедурата по параграф 5 и след като информира Комитета по защитните мерки, създаден по силата на член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета¹, да предприеме всякакви превантивни мерки, които счита за необходими.

¹ Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за внос (ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 16).

Член 5

Процедура на комитет

1. Във връзка с член 3, параграф 1 от настоящия регламент Комисията се подпомага от Комитета по Митническия кодекс, създаден по силата на член 285, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Във връзка с член 4, параграф 1 от настоящия регламент Комисията се подпомага от Комитета по защитните мерки, създаден по силата на член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 6

Оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията

В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия се включва подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент, и доколкото е целесъобразно — оценка на социалното въздействие на тези мерки в Република Молдова и в Съюза. На уебсайта на Комисията се предоставя информация за вноса на продукти по член 1, буква а) и се актуализира ежемесечно.

¹ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

Член 7

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на 25 юли 2023 г.

Той се прилага до 24 юли 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател
